

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

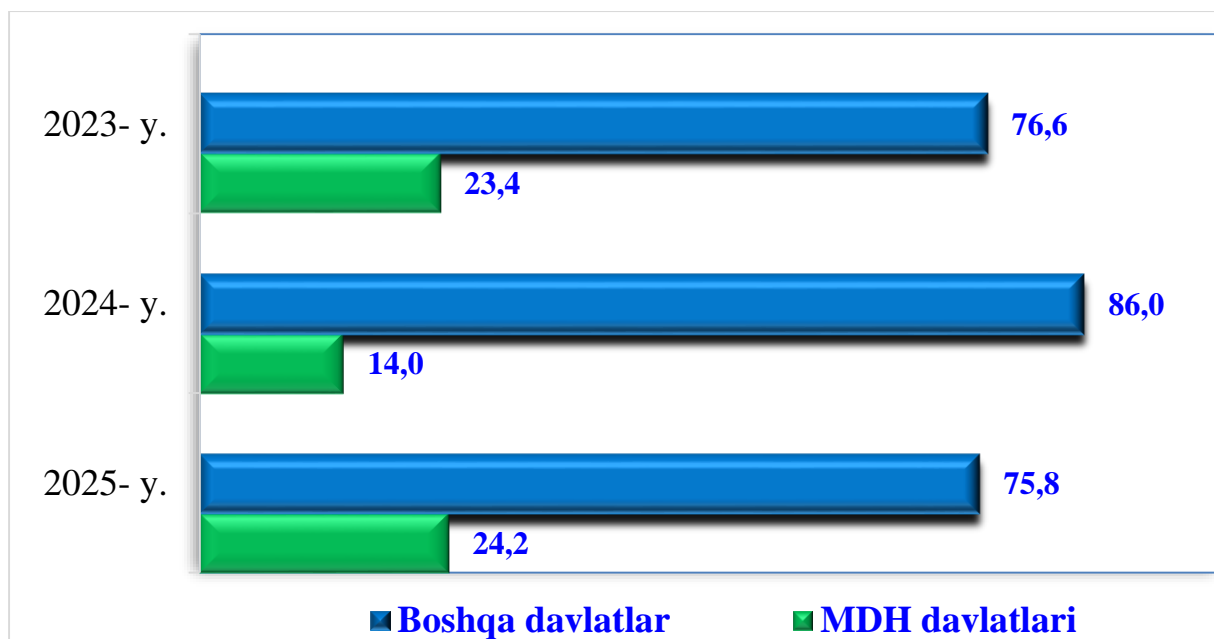
2025- yilning yanvar-dekabrida tashqi savdo aylanmasi 1 242,4 mln. AQSH dollari tashkil etdi, shundan 513,5 mln. AQSH dollarini eksport operatsiyalari, 728,9 mln. AQSH dollarini import operatsiyalari hissasiga to'g'ri keldi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosini -215,4 mln. AQSH dollari tashkil qildi.

Yanvar-dekabr oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (ming AQSH dollari)

	yanvar-dekabr		2024- yilning yanvar-dekabriga nisbatan foiz hisobida
	2024- y.	2025- y.	
Tashqi savdo aylanmasi	1 239 084,4	1 242 424,7	100,3
shu jumladan:			
MDH davlatlari	173 734,2	300 633,2	173,0
boshqa davlatlar	1 065 350,2	941 791,5	88,4
Eksport	518 250,6	513 499,0	99,1
shu jumladan:			
MDH davlatlari	127 538,7	192 562,5	151,0
boshqa davlatlar	390 711,9	320 936,5	82,1
Import	720 833,8	728 925,7	101,1
shu jumladan:			
MDH davlatlari	46 195,6	108 070,7	46 195,6
boshqa davlatlar	674 638,2	620 855,0	674 638,2

**Yanvar-dekabr oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning ulushi**
(umumiy hajmga nisbatan foiz, hisobida)

**Yanvar-dekabr oylarida Qashqadaryo viloyati
eksport-importi tarkibi**

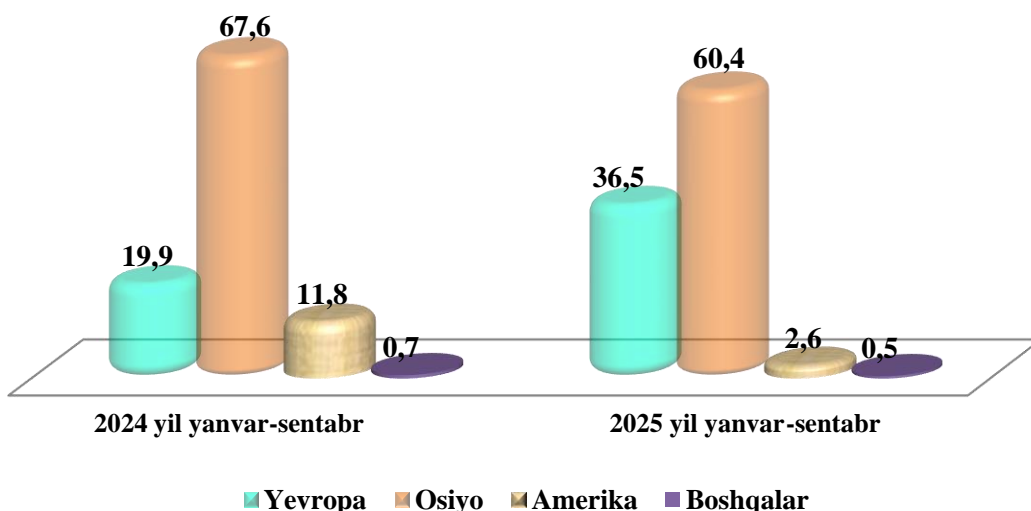
	<i>Eksport va import operatsiyalari hajmi va ulushi</i>				<i>2024- yil yanvar-dekabr ga nisbatan foiz hisobida</i>
	<i>2024- yil</i>		<i>2025- yil</i>		
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	
Eksport tarkibi	518,3	100,0	513,5	100,0	99,1
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	72,3	14,0	129,5	25,2	179,1
Ichimliklar va tamaki	0,7	0,1	0,6	0,1	86,5
Yoqilg'idan tashqari nooziq-ovqat xomashyo	22,1	4,3	16,1	3,1	73,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	172,5	33,3	164,1	32,0	95,1

davomi

	<i>Eksport va import operatsiyalari hajmi va ulushi</i>				2024- yil yanvar- dekabrga nisbatan foiz hisobida
	<i>2024- yil</i>		<i>2025- yil</i>		
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	3,5	0,7	1,3	0,3	37,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	0,5	0,1	1,3	0,2	240,4
Sanoat tovarlari	218,0	42,1	138,5	27,0	63,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	2,4	0,5	17,0	3,3	710,1
Boshqalar	17,9	3,3	32,5	6,3	180,8
Turli xil tayyor buyumlar	0,2	0,0	0,1	0,1	115
Xizmatlar	8,2	1,6	12,5	2,4	152,2
Import tarkibi	720,8	100,0	728,9	100,0	101,1
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	42,6	5,9	44,5	6,1	104,4
Ichimliklar va tamaki	0,6	0,1	0,3	0,0	41,9
Yoqilg'idan tashqari nooziq-ovqat xomashyo	7,4	1,0	14,5	2,0	195,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	11,1	1,5	17,5	2,4	157,8
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,1	0,0	1,7	0,2	14,9 m.
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	56,8	7,9	96,8	13,3	170,4
Sanoat tovarlari	28,7	4,0	64,4	8,8	2,2 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	562,6	78,0	464,9	63,8	82,6
Boshqa tovarlar	8,2	1,2	18,4	2,5	2,2 m.
Turli xil tayyor buyumlar	1,4	0,2	5,4	0,8	4,0 m.
Xizmatlar	1,3	0,2	0,5	0,1	40,4

Tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha tarkibi

(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASINING YUQOR ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2025- yil yanvar-dekabr oylari, hajmi ming AQSH dollari, ulushi foizda)

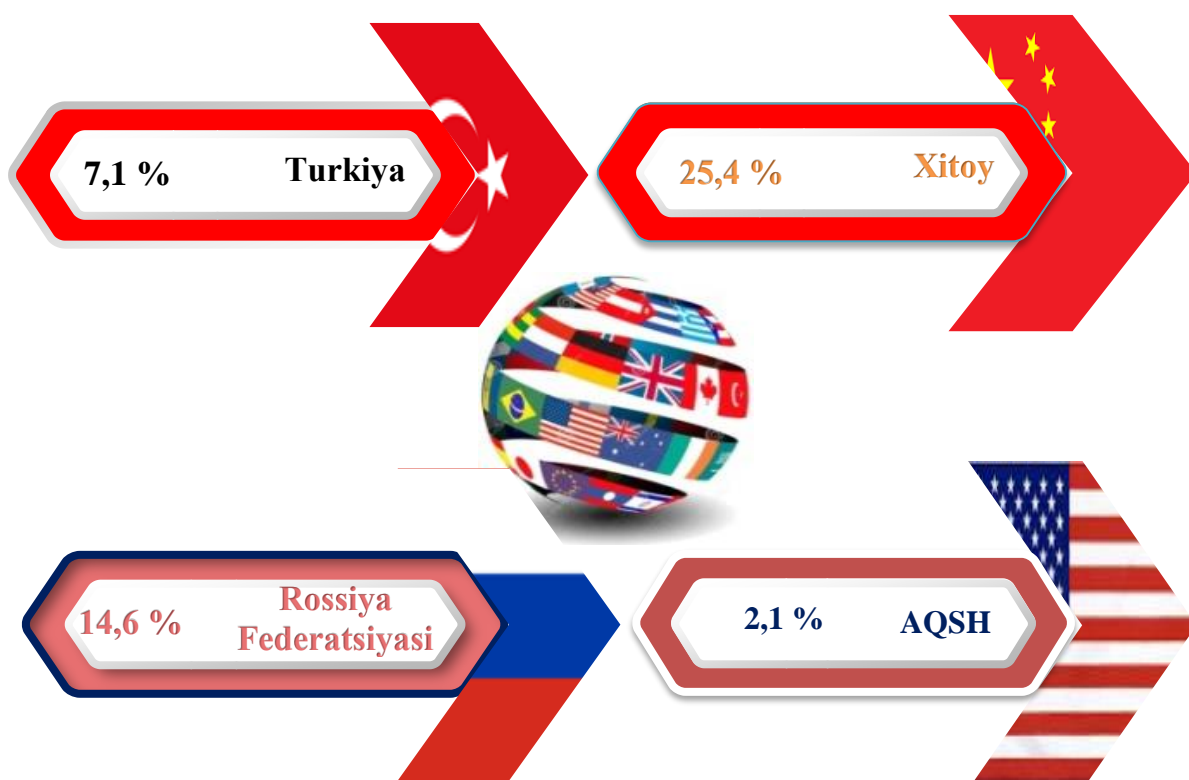
<p>XXR</p> <p>TSA – 316 171,5</p> <p>Eksport: 8 691,8 Import: 307 479,7</p> <p> 25,4 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 181 873,4</p> <p>Eksport: 122 369,3 Import: 59 504,1</p> <p> 14,6 %</p>	<p>Qozog'iston</p> <p>TSA – 51 318,9</p> <p>Eksport: 21 646,9 Import: 29 672,0</p> <p> 4,1 %</p>	<p>Turkiya</p> <p>TSA – 88 668,5</p> <p>Eksport: 35952,6 Import: 52715,9</p> <p> 7,1 %</p>	<p>Pokistonn</p> <p>TSA – 40 602,5</p> <p>Eksport: 35234,3 Import: 5368,2</p> <p> 3,3 %</p>
<p>Germaniya</p> <p>TSA – 35 800,4</p> <p>Eksport: 1279,5 Import: 34520,9</p> <p> 2,9 %</p>	<p>Niderlandiya</p> <p>TSA – 1 64507,2</p> <p>Eksport: 112 925,4 Import: 51 581,8</p> <p> 13,2 %</p>	<p>AQSH</p> <p>TSA – 26127,1</p> <p>Eksport: 17409,1 Import: 8718,0</p> <p> 2,1 %</p>	<p>Afg'oniston</p> <p>TSA – 43499,7</p> <p>Eksport: 39809,6 Import: 3690,1</p> <p> 3,5 %</p>	<p>Tojikiston</p> <p>TSA – 43948,2</p> <p>Eksport: 37281,1 Import: 6 667,1</p> <p> 3,5 %</p>

Qashqadaryo viloyati, jahonning 80 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (25,4 %), Rossiyada (14,6 %), Niderlandiya (13,2 %), Turkiyada (7,1 %), Qozog'istonda (4,1 %), Afg'oniston va Tojikistonda (3,5 %) , Pokistonda (3,3 %), Germaniyada (2,9%), AQSHda (2,1 %) qayd etilgan.

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

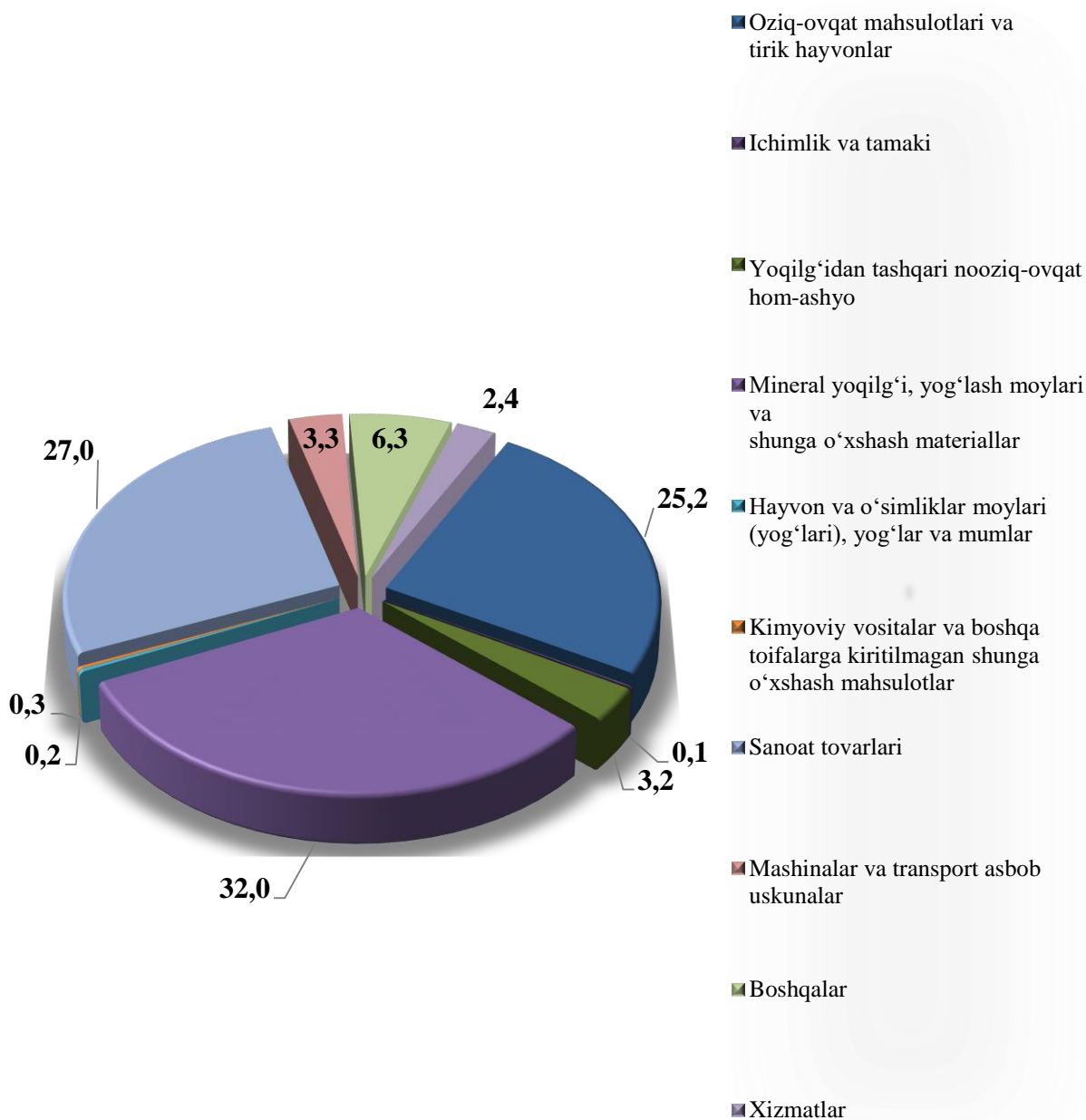
Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA da Qozog'iston, Tojikiston, Qirg'iziston davlatlari bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, AQSH, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Niderlandiya va Yaponiya kabi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

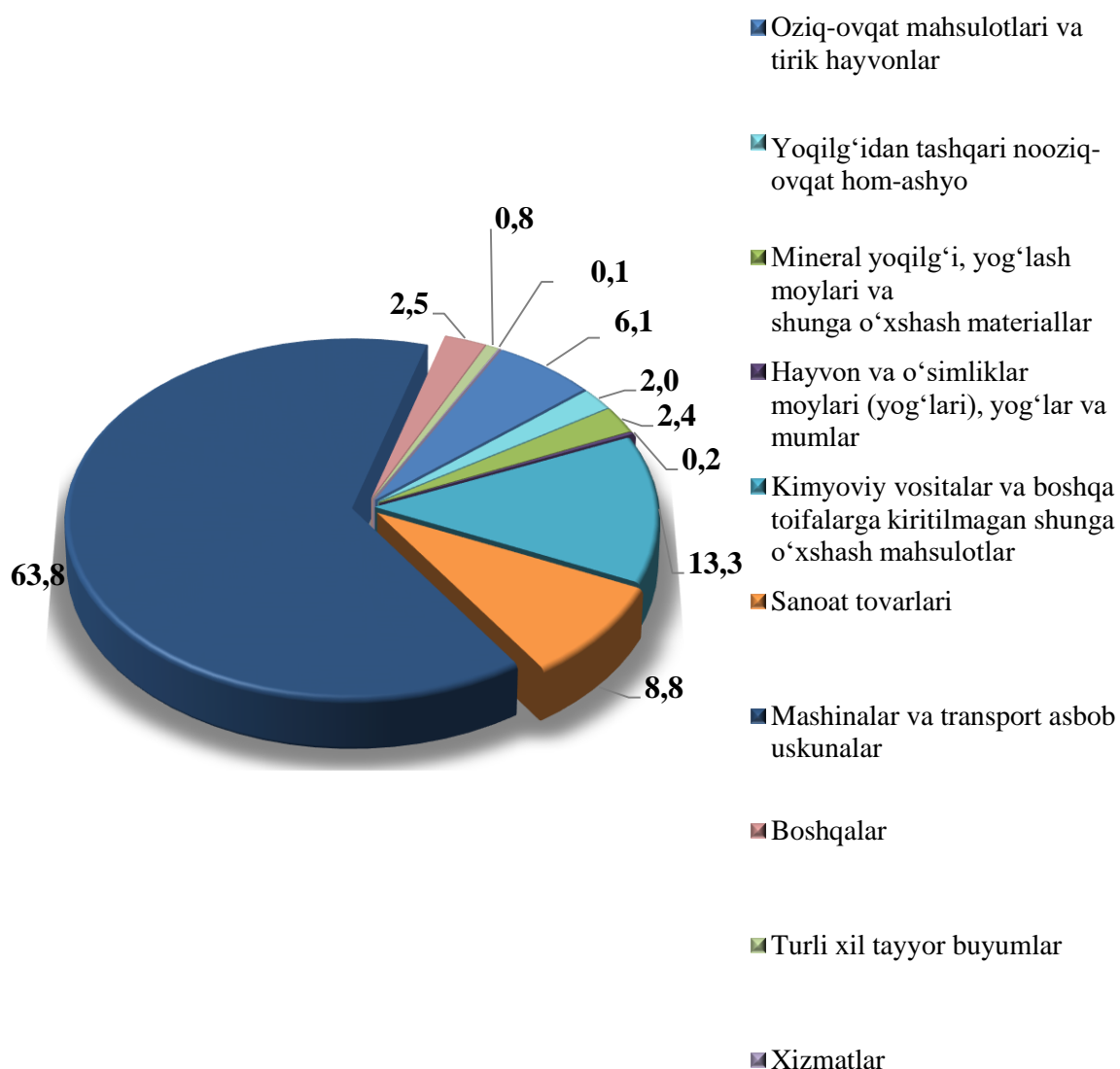
Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 81 ta hamkor davlatlar orasidan 34 ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Rossiya (62,9 mln. AQSH dollari), AQSH (20,6 mln. AQSH dollari), Niderlandiya (61,3 mln. AQSH dollari), Afg'oniston (36,1 mln. AQSH dollari), Tojikiston (30,6 mln. AQSH dollari), Pokiston (29,9 mln. AQSH dollari), Misr (11,5 mln. AQSH dollari), Polsha (9,8 mln. AQSH dollari), Eron Islom Respublikasi (9,5 mln. AQSH dollari), tashkil etmoqda.

Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi, jamiga nisbatan foizda

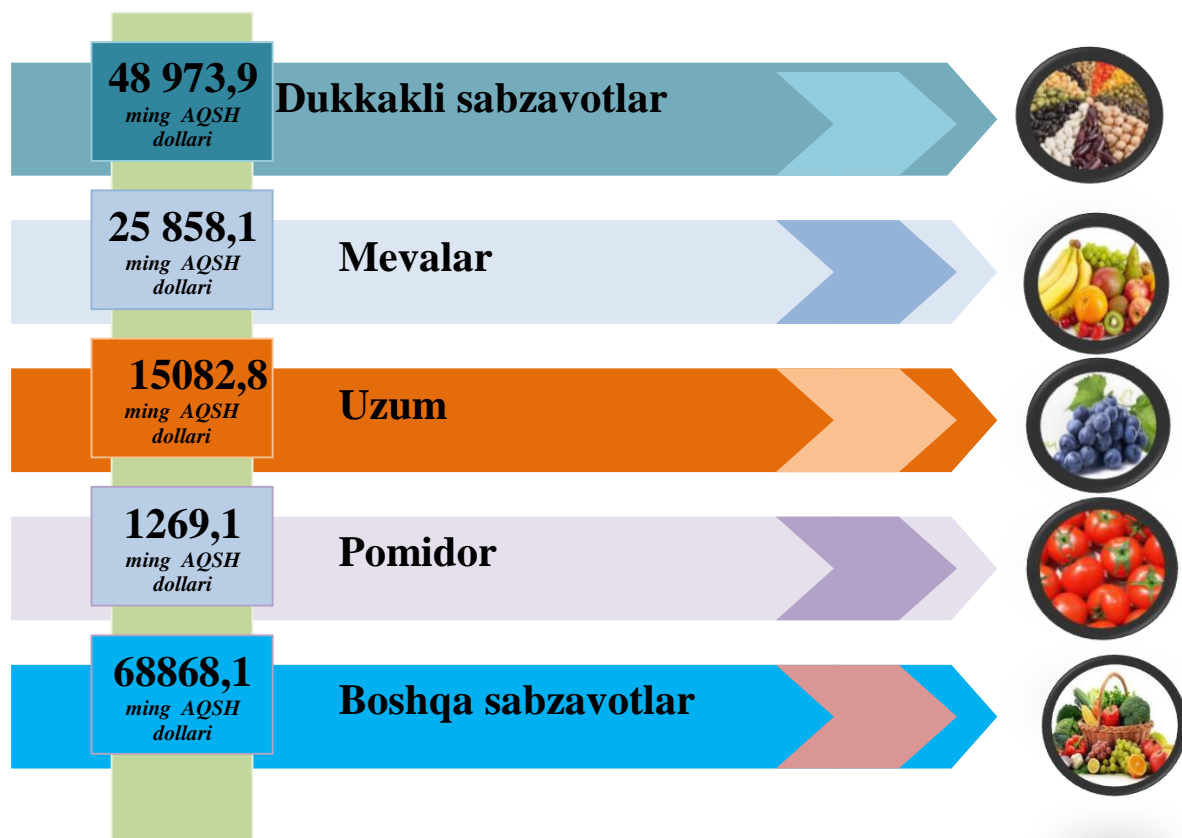
Tovar va xizmatlarning import tarkibi,

(jamiga nisbatan foizda)

2025- yilning yanvar-dekabr oylarida jami 153,5 ming tonna meva-sabzavot mahsulotlari 111 078,1 ming AQSH dollariga eksport qilindi (2024- yilning mos davriga nisbatan 164,5 % ga) ko'paydi.

Shuningdek, 10,8 ming tonna dukkakli sabzavotlar 48 973,9 ming AQSH dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi 2024- yilning mos davriga nisbatan 176,2 % ni tashkil qildi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (33,2 %), Afg‘oniston (20,3 %), Pokiston (19,7 %) va Qozog‘iston (14,8 %) davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Bugungi kunda Qashqadaryo viloyatida meva-sabzavot mahsulotlarini ishlab chiqarish, qayta ishlash va eksport qilish sektorining salohiyati juda yuqori va bu qulay tabiiy-iqlim sharoitlari mavjudligi hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan to‘plangan tajriba bilan ham bog‘liqligi bilan ifodalanadi. Shu munosabat bilan hukumat qishloq xo‘jaligi xom-ashyosini sanoat asosida qayta ishlashga va yetishtirilgan mahsulotni saqlash infratuzilmasini rivojlantirishga katta e‘tibor qaratmoqda.